

2018-03-01
U2017/04044/UF (delvis)
U2018/00951/UF

Utbildningsdepartementet

Myndigheten för ungdoms- och
civilsamhällesfrågor
Box 17801
118 94 Stockholm

Uppdrag att stödja aktörer som arbetar med unga som varken arbetar eller studerar

---

Regeringens beslut

Regeringen ger Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) i uppdrag att stödja de aktörer, i första hand kommuner, som arbetar i verksamheter som bidrar till etablering av unga som varken arbetar eller studerar. MUCF ska stödja lokal organisations- och verksamhetsutveckling så att förutsättningar skapas för att ge unga som varken arbetar eller studerar ett tidigt och samordnat stöd. MUCF ska även utgöra ett informations- och kunskapsstöd i frågor som rör unga som varken arbetar eller studerar.

MUCF ska inleda uppdraget med att sammanställa såväl myndighetens egna som andra aktörers erfarenheter från arbete med unga som varken arbetar eller studerar för att därigenom kunna precisera hur uppdraget ska genomföras i syfte att nå önskade resultat.

MUCF ska löpande informera Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet) om uppdragets genomförande. En redovisning av uppdragets inledande del ska lämnas till Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet) senast den 15 april 2019 och en slutredovisning ska lämnas till Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet) senast den 15 december 2021.

Bakgrund

Trots att ungdomsarbetslösheten har minskat kraftigt och nu befinner sig på den lägsta nivån på 14 år kvarstår utmaningen med gruppen unga som varken arbetar eller studerar, vilken inte har minskat i samma utsträckning. År 2017 var det 8,5 procent bland unga i åldern 20–24 år respektive 3,4 procent bland unga i åldern 15–19 år som varken arbetade eller studerade. Denna andel har varit relativt konstant de senaste 10–15 åren, särskilt i de yngre åldrarna.

Det är relativt små generella skillnader mellan könen i gruppen unga (15–24 år) som varken arbetar eller studerar. Det är dock vanligare bland utrikes födda än bland inrikes födda att varken arbeta eller studera (9,5 procent jämfört med 5,5 procent). De senaste åren har denna skillnad varit särskilt stor bland unga kvinnor som varken arbetar eller studerar. För 2017 var det 5,1 procent bland inrikes födda kvinnor i jämförelse med 12 procent bland utrikes födda kvinnor.

Svaga kunskapsresultat och upprepade frånvaro redan i grundskolan kan vara en signal på att ett barn eller en ungdom befinner sig i riskzonen för att senare befinna sig utanför studier och arbete. Ungdomar som saknar behörighet till gymnasieskolans nationella program, som har hög frånvaro eller som avbryter sina gymnasiestudier, är också under stor risk att hamna utanför studier och arbete. Ungdomar som har funktionsnedsättning och ungdomar med psykisk ohälsa är också överrepresenterade bland de som inte arbetar eller studerar. Unga med utländsk bakgrund, särskilt de som invandrat till Sverige efter ordinarie tidpunkt för skolstart, löper också högre risk. Även unga som växer upp i samhällsvård har en förhöjd risk att ställas utanför studier och arbete.

Inom offentlig sektor är ansvaret för att erbjuda välfärdstjänster och möta behoven hos unga fördelat mellan flera aktörer på nationell, regional och lokal nivå. För att andelen unga som varken arbetar eller studerar ska minska krävs därför ett systematiskt förebyggande arbete och tidiga insatser över sektorsområden. Det räcker dock inte att enbart fokusera på de som redan i dag är utanför arbete eller studier. För att förhindra att fler hamnar utanför arbete eller studier krävs också ett starkt förebyggande arbete, inte minst inom utbildningsväsendet. Många av de unga har behov av stöd från olika aktörer, vilket kräver en effektiv samverkan.

Den 1 maj 2015 aviserade statsministern en nationell samling för ”Unga utanför”. Regeringen beslutade i november 2015 om en strategi för unga som varken arbetar eller studerar (U2015/05478/UF), där bl.a. MUCF har haft ett antal kunskapsuppdrag samt fördelat statsbidrag till lokala samverkansinsatser (2016–2018). Samtidigt tillsatte regeringen en nationell samordnare för unga som varken arbetar eller studerar (dir. 2015:70). Samordnaren lämnade ett delbetänkande i februari 2017 (SOU 2017:9). Samordnaren har vidare redovisat förslag på hur ett långsiktigt samordnat stöd för unga som varken arbetar eller studerar skulle kunna vara utformat (U2017/04044/UF). Samordnarens slutbetänkande *Vårt gemensamma ansvar – för unga som varken arbetar eller studerar* (SOU 2018:11) lämnades den 28 februari 2018.

Varje ung kvinna och man som långsiktigt hamnar utanför arbets- och samhällslivet är ett misslyckande för samhället. Regeringen bedömer därför att det behövs ett fortsatt samordnat stöd till de aktörer som möter de unga som varken arbetar eller studerar.

Närmare om uppdraget

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor bör, med syfte att bidra till att fler unga, såväl kvinnor som män, etableras i arbets- och samhällslivet, ges i uppdrag att stödja de aktörer som arbetar med unga som varken arbetar eller studerar. Målgruppen för MUCF:s eget arbete är i första hand kommunala förvaltningar med ansvar för utbildnings-, social-, arbetsmarknads-, näringslivs- och fritidspolitik samt landsting med ansvar för sjuk- och hälsovård inklusive psykiatri.

I genomförandet av uppdraget ska MUCF prioritera att stödja lokal organisations- och verksamhetsutveckling så att förutsättningar skapas för att ge unga som varken arbetar eller studerar ett tidigt och samordnat stöd för att därigenom stärka de ungas möjlighet till etablering. Myndigheten kan, om behov föreligger, även arbeta med andra metoder som myndigheten identifierar som ändamålsenliga. Arbetet ska följas upp och utvärderas.

MUCF ska även utgöra ett informations- och kunskapsstöd i frågor som rör unga som varken arbetar eller studerar. Detta ska utföras genom att myndigheten dels samlar och sprider befintlig kunskap om unga som varken arbetar eller studerar, dels genom att myndigheten identifierar och rapporterar systemhinder för ungas etablering, exempelvis avseende regelverk, till regeringen eller andra relevanta aktörer.

MUCF ska inleda uppdraget med att sammanställa såväl myndighetens egna som andra aktörers erfarenheter från arbete med unga som varken arbetar eller studerar för att därigenom kunna precisera hur uppdraget ska genomföras i syfte att nå önskade resultat. I såväl denna del som i uppdragets övriga delar ska kunskap inhämtas från Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Socialstyrelsen, Statens skolverk, Delegationen för unga och nyanlända till arbete (A 2014:06), Sveriges Kommuner och Landsting samt vid behov andra berörda myndigheter och aktörer såsom civila samhället och arbetsmarknadens parter. MUCF ska dock inte ta över det ansvar som ligger på andra myndigheter eller på kommuner.

Uppdraget ska utgå från ett ungdoms-, ickediskriminerings-, jämställdhets-, barnrätts- och funktionshindersperspektiv.

MUCF får enligt beslut om regleringsbrev för 2018 (U2017/01398/UF) använda medel under utgiftsområde 17, anslaget 12:3.

MUCF ska löpande informera Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet) om uppdragets genomförande. En redovisning av uppdragets inledande del ska lämnas till Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet) senast den 15 april 2019 och en slutredovisning ska lämnas till Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet) senast den 15 december 2021.

På regeringens vägnar

Anna Ekström

Lene Persson Weiss

Kopia till

Statsrådsberedningen

Justitiedepartementet/EMA, KRIM, SIM

Socialdepartementet/FS, FST, JÄM, SF

Finansdepartementet/BA, K

Utbildningsdepartementet/S, GV

Näringsdepartementet/KSR

Kulturdepartementet/DEM, DISK

Arbetsmarknadsdepartementet/A, I

Riksdagen, kulturutskottet

Arbetsförmedlingen

Försäkringskassan

Statens skolverk

Socialstyrelsen

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL)

Delegationen för unga och nyanlända till arbete (A 2014:06)